

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА**

"ЗАТВЕРДЖЕНО"
на засіданні Вченої ради
Інженерно-педагогічного факультету
НПУ імені М. П. Драгоманова
"23" листопада 2016 р.
Протокол № 5

Декан
Інженерно-педагогічного факультету
НПУ імені М. П. Драгоманова
Професор **Е. Кільдеров**

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

(за вибором студентів)

ПЕДАГОГІЧНА ІМІДЖОЛОГІЯ

освітнього ступеня "Бакалавр"

галузі знань: 01 Освіта

спеціальність: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

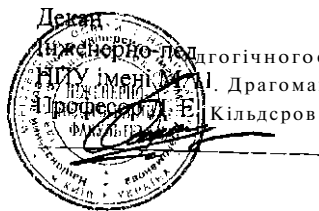
Шифр іа навчальним планом ВВ 2.3.(1)

Київ 2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

"ЗАТВЕРДЖЕНО"
на засіданні Вченої ради
Інженерно-педагогічного факультету
НПУ імені М. П. Драгоманова
"23" листопада 2016 р.
Протокол № 5

Декан
Інженерно-педагогічного факультету
НПУ імені М. П. Драгоманова
професор Д. Е. Кільдсров

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

(іа вибором студентів)

ПЕДАГОГІЧНА ІМІДЖОЛОГІЯ

освітнього ступеня "Бакалавр"

галузі знань: 01 Освіта

спеціальність: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Шифр за навчальним планом ВВ 2.3.(1)

Київ 2017

УДК 17.022.1:37 (073)

ББК 87.1:74 я7

А 23

*Рекомендовано до друку Вченою радою Інженерно-педагогічного факультету
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
(протокол Жє 5 від 23 листопада 2016 року)*

РЕЦЕНЗЕНТИ ПРОГРАМИ:

Кудикіна Надія Василівна, доктор педагогічних наук, професор,
головний науковий співробітник Інституту педагогіки НАПН України;

Скрипченко Леся Олександрівна, кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри теорії та історії педагогіки
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: (нженерно-педагогічним факультетом
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

АВТОР-УКЛАДАЧ ПРОГРАМИ:

Агалець Інна Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики професійної підготовки
Інженерно-педагогічного факультету Національного педагогічного
університету імені М. П. Драгоманова

А 23 Агалець І. О. Педагогічна іміджологія програма вибіркової навчальної дисципліни
(за вибором студентів) освітнього ступеня "Бакалавр", галузі знань: 01 Освіта,
спеціальність: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), шифр за навчальним
планом ВВ2.3 (1) / авт.-укл. І. О. Агалець ; Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т
імені М. П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. - 12 с.

УДК 17.022.1:37 (073)

ББК 87.1:74 я7

© Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017
О Агалець І. О, 2017

I. Пояснювальна записка

Програма вибіркової навчальної дисципліни "Педагогічна іміджологія" складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього ступеня "Бакалавр", галузі знань: 01 Освіта, спеціальності: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), шифр за навчальним планом ВВ 2.3.(1)

Предмет вивчення навчальної дисципліни формування й удосконалення системи знань і умінь педагогічної поведінкової культури - техник іміджмейкінгу педагогічного іміджу майбутнього фахівця й корпоративної культури навчального закладу як необхідної складової соціопрфесійної діяльності освітянина.

Міждисциплінарні зв'язки дисципліни "Педагогічна іміджологія"

Поданий у програмі матеріал має міждисциплінарні зв'язки з іншими навчальними дисциплінами: "Психологія", "Професійна педагогіка", "Етика та естетика", "Основи етикету". "Риторика", "Педагогічна творчість", "Методика професійного навчання", "Методика виховної роботи", "Професійна мобільність", "Методика факультативної та гурткової роботи".

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни "Педагогічна іміджологія" є набуття теоретичних знань та практичних навичок - створення бажаного іміджу особистості майбутнього освітянина й навчального закладу або освітньої установи, в якій буде він працювати, а значить представляти на рівні стандартів європейської системи освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни "Педагогічна іміджологія" є удосконалення освітньої підготовки майбутніх педагогів, підвищення професійної готовності і відповідальності за результати навчально-виховного процесу в закладах освіти різного типу шляхом програми впровадження і реалізації іміджотворчих елементів.

Студент повинен отримати знання теорії і практики педагогічної іміджології, комплексу знань і умінь з моделювання й управління процесом

комунікації, регулювання педагогічних відносин майбутньої професійної діяльності, що збагатить професійну компетентність майбутнього педагога професійного навчання.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1	<p><i>Знати</i> Знання методологічних основ і категорій педагогічної іміджології, закономірностей та законів вікового анатомо-фізіологічного і психологічного розвитку суб'єктів навчання.</p> <p><i>Вміти</i> Вміння передбачати результати і керувати педагогічними процесами; аналізувати і систематизувати на науковій основі накопичений практичний досвід та його використання; комплексно розв'язувати освітні і соціально-виховні проблеми; забезпечувати сприятливі умови для розвитку особистості; обирати найбільш ефективні і розробляти нові технології і моделі для розв'язання виникаючих соціально-педагогічних проблем</p>	<p><i>Психолого-педагогічна:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність створювати умови розвитку людини, її освіти; - здатність розвивати в студентів техніку розуміння, мислення, дії, рефлексії; розвивати й коригувати окремі сторони особистості; - здатність до рефлексії та осмислення системи професійних цінностей; розвитку професійних здібностей та практичних навичок; - здатність реалізовувати навчальні та оцінювальні стратегії; - платність створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню студентів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного статусу; - знання психології як уміння про сутність людини і закономірності її розвитку; - здатність здійснювати безпосередню підтримку своїх вихованців; - володіти методами експрес діагностики та інструментальними засобами педагогічної іміджології; - володіння прийомами саморегуляції, педагогічним тактом в будь-яких педагогічних ситуаціях, - володіння ерудицією і широким світоглядом, сформованістю гуманістичних цінностей особистості педагога

II. Обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни "Педагогічна іміджологія"
відводиться 3 кредити ЄКТС 90 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин				
		Всього	Аудиторні години			
			Всього аудиторних	Лекції	Практичні	СРС
	Модуль 1. Теоретичні основи педагогічної іміджології	30	15	6	9	15
1	Тема 1.1. Методологічні засади педагогічної іміджології	9	4	2	2	5
2	Тема 1.2. Інструментальні засоби педагогічної іміджології	10	5	2	3	5
3	Тема 1.3. Типології іміджу. Формування адекватної Я-ко н цеп ції	11	6	2	4	5
Види контр.	<i>Вхідний контроль</i>					
	<i>Контроль на аудиторних заняттях</i>					
	<i>Контроль самостійної роботи</i>					
	<i>Модульна контрольна робота</i>					
	Модуль II. Прикладна педагогічна іміджологія	60	30	10	20	30
4	Тема 2.1 Формування іміджу навчального закладу	12	6	2	4	6
5	Тема 2.2. Роль спілкування в професійній діяльності освітянина	12	6	2	4	6
6	Тема 2.3. Зовнішній вигляд освітянина в професійній діяльності	12	6	2	4	6
7	Тема 2.4. Використання фізіогноміки, міміки в професійній діяльності освітянина	12	6	2	4	6
8	Тема 2.5. Іміджотворчі елементи тіла освітянина в професійній діяльності	12	6	2	4	6
Види контр.	<i>Контроль на аудиторних заняттях</i>					
	<i>Контроль самостійної роботи</i>					
	<i>Модульна контрольна робота</i>					
Підсумковий контроль	ЗАЛІК					
Разом:		90	45	16	29	45

III. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

Модуль I. Теоретичні основи педагогічної іміджології

Тема 1.1. *Методологічні засади педагогічної іміджології*

Вступ. Розвиток знань про імідж (виникнення необхідності професійних порад); поч. 20-х рр. XX століття - соціальні стереотипи іміджу; 60-70-ті рр. XX століття - "Іміджознавство" як новий напрям у науці; 90-ті рр. XX століття - формування галузі "іміджологія".

Розвиток іміджології в Україні: визначення понять "іміджмейкінг", "іміджмейкер"; поширення ідей паблік рілейшнз - РЯ; відомості про Державну програму забезпечення позитивного міжнародного іміджу України.

Формування педагогічної іміджології як навчальної дисципліни: підходи науковців з актуальних проблем іміджології; поняття і структура педагогічної іміджології, її специфіка; визначення поняття "педагогічна техніка" (основні групи компонентів). Зміст терміна "імідж". Види іміджу.

Тема 1.2. *Інструментальні засоби педагогічної іміджології*

Аналіз іміджу (критерії ефективного аналізу іміджу). Соціально-психологічне визначення іміджу освітянина. Основними елементами підходу до формування педагогічного іміджу.

Сутність й застосування інструментальних засобів: позиціювання, маніпулювання, емоціоналізація, деталізація, метафоризація, акцентування інформації, вербалізація, візуалізація, дистанціювання, опитування суспільної думки, впровадження моделей сприйняття.

Тема 1.3. *Типології іміджу. Формування адекватної Я-концепції*

Сутність та значення особистого іміджу. Теорії суспільного іміджу: концепція "артистичного іміджу", концепція "психологічного іміджу". "Презентаційний імідж (публічні і приховані елементи)".

Створення самоіміджу, бажаного іміджу, необхідного іміджу, їх поняття та функції. Особистий імідж як середовищне явище.

Визначення понять "Я-концепція" й Я-концепція освітянина. Самопізнання як крок в саморозвитку, самовдосконалення. Самосвідомість. Компоненти Я-концепції: когнітивна, емоційна, оціночно-вольова. Я-реальне, Я-ідеальне, Я-очима іншого. Корекція Я-концепції при іміджуванні. Самооцінка.

Модуль II. Прикладна педагогічна іміджологія

Тема 2.1. Формування іміджу навчального закладу

Поняття про корпоративний імідж навчального закладу. Іміджова політика навчального закладу. Складові іміджу навчального закладу, співвідношення та узгодження між ними.

Вимоги для розбудови іміджу навчального закладу. Ознаки іміджу навчального закладу, що визначаються на практиці. Показники іміджу.

Умови формування іміджу. Особливості створення позитивного іміджу навчального закладу: цілі, принципи й основні етапи формування корпоративної культури. Фактори мотивації і стимуляції. Моніторинг (визначення поняття "моніторинг корпоративної культури") та умови проведення корпоративної культури. Фактори негативного впливу. Корпоративний кодекс.

Тема 2.2. Роль спілкування в професійній діяльності освітянина

Відомості про канали зв'язку. Визначення понять "педагогічне спілкування", "вербальне спілкування". Методичні поради. Значення та функція мови і мовлення освітянина. Принципи та форми вербального спілкування. Особливості мовного спілкування (основні ознаки): визначення понять "мовне спілкування", "культура мови", "культура мовлення". Характеристики культури мовлення; визначення понять "техніка спілкування", "мовний етикет". Естетичність мовлення й використання голосу як виразного засобу, поняття "естетичність мовлення". Методичні поради.

Подолання страху перед аудиторією. Методичні поради.

Мовленнєві моделі педагогічної взаємодії "викладач - учнівська молодь", "спеціаліст - колеги", "спеціаліст - відвідувач". Зв'язок з аудиторією. Методичні поради.

Комунікативний простір, короткі історичні відомості, поняття "комунікативний простір". "Зони спілкування". Методичні поради.

Тема 2.3. Зовнішній вигляд освітянина в професійній діяльності

Індивідуальність стилю одягу. Візуальний канал і візуальне повідомлення. Категорії сприйняття. Правила підбору елементів чоловічого й жіночого ділового вбрання; аксесуари та їх застосування; прикраси (доречна кількість та вимоги до матеріалу).

Психологічний вплив кольору та співвідношення кольорів вбрання. Методичні поради.

Догляд за собою: зачіска, косметичні засоби, манікюр, парфуми. Методичні поради.

Тема 2.4. Використання фізіогноміки, міміки в професійній діяльності освітянина

Обличчя як одна з головних складових іміджу особистості (наукові підходи вчених). Фізіогноміка як наука: короткі історичні відомості; значення знань з фізіогноміки. Основні параметри обличчя. Типові форми обличчя та їх характеристики. Зони на обличчі. Ділянки обличчя, характеристики їх форм, іміджеві ознаки якостей характеру людини.

Сутність та значення міміки в професійній діяльності: міміка як засіб невербального спілкування, визначення поняття "міміка", емоційні ознаки міміки обличчя. Риси обличчя - джерело інформації.

Мова погляду: візуальний контакт (тендерна відмінність); види погляду. Ознаки погляду. Методичні поради. Норми погляду освітянина. Тендерна відмінність зорових контактів.

Роль усмішки: види усмішки, ознаки розпізнання. Методичні поради.

Тема 2.5. Іміджотворчі елементи тіла освітянина в професійній діяльності

Невербальна комунікація - засіб і форма професійної підготовки: сутність і значимість засобів невербальної комунікації, поняття "невербальна комунікація". Обґрунтування значимості системи невербальної комунікації (наукові підходи).

Співвідношення невербальних засобів з вербальними. Соціальне і психофізіологічне вмотивоване використання невербальних засобів. Вимоги до встановлення контакту довіри, визначення поняття "комунікативність освітянина". Специфічні способи невербального каналу комунікації. Методичні поради.

Пантоміміка - необхідна складова формування іміджу освітянина, визначення поняття "пантоміміка". Постава, поза, хода - ознаки їх положення. Методичні поради. Жести та їх класифікація. Ознаки положення рук і пальців рук. Ознаки положення долоней. Жестова комунікація як виразність відносин і норм. Методичні поради. Ознаки положення ніг. Методичні поради.

IV. Засоби діагностики успішності навчання

1. *Вхідний контроль* - усне опитування.

2. *Контроль під час аудиторних практичних занять* - усне опитування при захисті практичних робіт.

3. *Контроль самостійної роботи студентів* - самостійне вивчення і опрацювання пропонованих джерел та додаткової літератури; виконання практичних робіт; оцінювання повноти змісту та ведення опорного конспекту, конспекту практичних занять.

4. *Модульні контрольні роботи* - тестування.

V. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумкова атестація з навчальної дисципліни "Педагогічна іміджологія" проводиться у формі заліку.

VI. Інформаційні джерела для вивчення дисципліни

6.1. Основна література:

1. Исаев И. Ф. Профессионально-педагогическая культура преподавателя : учеб. пособие [для студ. высш. учеб. заведений] / И. Ф. Исаев. - М. : Издательский центр "Академия", 2002.

2. Максименко В. Ф. Мова професійного спілкування / В. Ф. Максименко. - Харків : ТОР-СІНГ ПЛЮС, 2008.

3. Мудрик А. В. Социализация человека : учеб. пособие [для студ. высш. учеб. заведений] / А. В. Мудрик - [2-е изд.. испр. и доп.]. - М. : Издательский центр "Академия", 2006.

4. Палеха Ю. І. Іміджологія : навч. посібник / за ред. З. І. Тимошенко. - К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2005.

5. Сидоренко В. К. Основи етикету : навч. посібник [для студентів вищих педагогічних навчальних закладів] / В. К. Сидоренко, І.О. Агалець. - Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008.

6. Черепанова В. Н. Педагогическая имиджология : учеб. пособие [для руководителей и педагогов] / В. Н. Черепанова. - Тюмень : ТОГИРРО. 1998.

6.2. Допоміжна література:

1. Агалець І.О. Реалізація основних груп компонентів педагогічної техніки - одна з умов успішності педагогічного іміджу / І. О. Агалець // Молодь і ринок: щомісячний науково-педагогічний журнал Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. - 2012. - №4(87). - С. 46-49; продовження №5 (88). - С. 77-80.

2. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація : [навч. посібник] / Н. П. Волкова. - К. : ВЦ "Академія", 2006. - 256 с. (Альма-матер).

3. Конев В. А. Культура и архитектура педагогического пространства / В. А. Конев// Вопросы философии. - 1996. - № 10. - С. 46-57.

4. Почепцов Г. Г. Имиджология / Г. Г. Почепцов. - М.-К. : Ркфл-бук Ваклер, 2001.

5. Шевчук С. В. Ділове мовлення. Модульний курс : підручник / С. В. Шевчук - [3-те вид.]. - К. : Арій., 2008.

6. Нэпп, М. Невербальное общение: полное руководство / Марк Нэпп, Джудит Холл. - СПб. : прайм-ЕВРОЗНАК, 2006.

7. Фулфер, М. Искусство чтения по лицу / М. Фулфер ; пер. с англ. П. А. Самсонов. - [4-е изд.]. - Минск : "Попурри", 2008.

6.3. Електронні ресурси

1. Національна бібліотека України імені Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Кандидатські дисертації України ВАК України <http://ukrdiser.com/>

3. Бібліотекатечнічної літератури <http://lib.toxy.cv.ua>

4. Центральна державна науково-технічна бібліотека України
<http://www.cgnbt.hl.ru/>

5. Наукова бібліотека "Киево-Могилянська академія"
<http://www.library.ukma.kiev.ua/>

6. Національна парламентська бібліотека України <http://nplu.kiev.ua/>

7. Електронна бібліотека України <http://www.lib.com.ua/index.html>

8. Фонд Європа ХХІ <http://www.europexxi.kiev.ua/>

9. Бібліотека світ книг <http://bookworld.com.ua/>

10. Бібліотечний світ України <http://www.ukrlibworld.kiev.ua>

English Abstract

PROGRAM optional discipline "Pedagogical imagelogy"

Application developer: Inna Agalec

The program of optional discipline "Pedagogical imagelogy" prepared in accordance with the educational and vocational training program "Bachelor" educational level, industry knowledge: 01 Education, specialty: 015 Professional Education (by specializations)

The system of knowledge and skills teaching behavioral culture formation and improvement discipline object of study - teaching techniques imagemaking of future professional image and corporate culture of the institution as a social professional educator necessary component.

Навчальне видання

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

(за вибором студентів)

ПЕДАГОГІЧНА ІМІДЖОЛОПЯ

освітнього ступеня "Бакалавр"

галузі знань: 01 Освіта

спеціальність: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Шифр за навчальним планом ВВ 2.3.(1)

Підписано до друку 21.12.16 р. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Гарнітура Times.

Умов. друк. арк. 0,7 Облік, видав. арк. 0,45

Наклад 300 прим. Зам. № 469

Віддруковано з оригіналів.

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова. 01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9
Свідоцтво про реєстрацію № 1101 від 29.10.2002.
(044) 239-30-26